

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 21 czerwca 2022 r.

Poz. 4735

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-II.4131.1.155.2022.4

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 20 czerwca 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

orzekam

nieważność uchwały nr XLVII/370/2022 Rady Miejskiej w Dąbiu z dnia 23 maja 2022 r. w sprawie udzielenia upoważnienia do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej dotyczących świadczenia pieniężnego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 23 maja 2022 r. Rada Miejska w Dąbiu podjęła uchwałę nr XLVII/370/2022 w sprawie udzielenia upoważnienia do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej dotyczących świadczenia pieniężnego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, zwaną dalej „uchwałą”.

Uchwałę podjęto na podstawie: „art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) w zw. z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583 z późn. zm.)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 24 maja 2022 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska w Dąbiu udzieliła „Kierownikowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu upoważnienia do załatwiania indywidualnych spraw dotyczących świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty” (§ 1 ust. 1 uchwały). Ponadto rada w § 2 ust. 1 uchwały udzieliła upoważnienia do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej dotyczących świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty wymienionym imiennie w pkt 1 i 2 pracownikom socjalnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu.

W podstawie prawnej uchwały wskazano przepisy art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.), zwanej dalej „u.s.g.”, oraz art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583 ze zm.), zwanej dalej „u.p.o.U.”.

Zgodnie z art. 39 ust. 4 u.s.g.: „Do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej rada gminy może upoważnić również organ wykonawczy jednostki pomocniczej oraz organy jednostek i podmiotów, o których mowa w art. 9 ust. 1”.

Jak wyjaśnił Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w uzasadnieniu do wyroku z 24 sierpnia 2010 r. (IV SA/GI 845/09; CBOSA): „[...] ujęte w art. 39 ust. 4 określenie «indywidualnej sprawy z zakresu administracji publicznej» należy odczytywać z uwzględnieniem ust. 1 i 2 art. 39 przedmiotowej ustawy, które wyjaśnianego pojęcia używają w związku z bardzo konkretną formą działania organu administracji, tzn. decyzją administracyjną, określając organy właściwe do wydawania tych aktów oraz regulując sprawę upoważnień do ich wydawania. Do tej właśnie formy działalności organu odnosi się również norma zawarta w ust. 5 art. 39 ustawy o samorządzie gminnym wskazująca organy właściwe do rozpatrzenia odwołania od decyzji administracyjnej”. W wyroku tym Sąd wskazał także, że „[...] czynności (działania) właściwych organów, które nie polegają na wydawaniu decyzji administracyjnych, choć z reguły dotyczą imiennie określonych adresatów nie stanowią jednak o konkretyzacji ich praw czy obowiązków. Stąd, uznać należy, że nie mieszczą się w pojęciu «załatwienia sprawy indywidualnej z zakresu administracji publicznej», w rozumieniu podanym wyżej, co w orzecznictwie nie budzi sporu”. Podobne stanowisko wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w uzasadnieniu do wyroku z 27 czerwca 2013 r. (II SA/OI 440/13; CBOSA), stwierdzając w konkluzji, że na podstawie art. 39 ust. 4 u.s.g. „nie można przekazać kompetencji do wykonywania administracji publicznej w innych formach niż decyzja administracyjna”.

W myśl art. 13 ust. 1 i 2 u.p.o.U.: „Każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni, na własny koszt, zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1, może być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach” (ust. 1), „Zadania gminy określone w ust. 1 i art. 13a ust. 3 i 4 są zadaniami z zakresu administracji rządowej zleconymi gminie, a środki przeznaczone na ich realizację zapewnia wojewoda. Koszty obsługi przez gminę zadań wynoszą 16 zł za każdy rozpatrzony wniosek o świadczenie pieniężne. W przypadku dokonania przez gminę weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia koszt obsługi zadań wynosi 32 zł za każdy rozpatrzony wniosek” (ust. 2).

W ocenie organu nadzoru, powyższe przepisy nie stanowią podstawy do podjęcia przez radę aktu prawa miejscowego w przedmiocie upoważnienia Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu, a także poszczególnych pracowników tego ośrodka, do załatwiania indywidualnych spraw dotyczących świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy.

Organ nadzoru zwraca uwagę na zmiany w ustawodawstwie, które dotyczą przedmiotowej sprawy.

Mocą art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 830) wprowadzono zmiany w ww. art. 13 u.p.o.U. poprzez dodanie m.in. ust. 1a w brzmieniu: „W sprawach świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 1, nie wydaje się decyzji administracyjnych oraz nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego”. Zgodnie z wolą ustawodawcy zmiany te weszły w życie „z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 24 lutego 2022 r.” (art. 33 ww. ustawy zmieniającej).

Podkreślić należy, że na dzień podejmowania badanej uchwały przez Radę Miejską w Dąbiu (tj. 23 maja 2022 r.) obowiązywały już uregulowania art. 13 ust. 1a u.p.o.U. wyłączające możliwość wydawania decyzji administracyjnych oraz stosowania przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, wobec czego, w ocenie organu nadzoru, należy przyjąć, że organ stanowiący gminy nie mógł udzielić upoważnienia Kierownikowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu oraz poszczególnym pracownikom tego ośrodka do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej dotyczących świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 13 ust. 1 u.p.o.U.

Podsumowując, w ocenie organu nadzoru, przedmiotowa uchwała została wydana bez podstawy prawnej, co stanowi istotne naruszenie prawa i skutkuje koniecznością stwierdzenia jej nieważności w całości.

Wobec powyższego, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Michał Zieliński
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska w Dąbiu

Burmistrz Miasta Dąbie